

LÁTHATÁR

Sarah Sorensen

Azt mondja a medve

Mohai Szilvia fordítása

Ha negyeddollárosokat dobálsz a gépbe, a robotizált medve műanyag tojásokkal kezd zsonglörködni a *Teddy Bear Picnic* dallamára. Amint a zenének vége, a maci megáll, és elejti a tojásokat. Az első, amelyik földet ér, egy csúszdába kerül, onnan pedig a pénzbedobó nyílás alatti apró kamrába hull. Aztán kiveszed a tojást, majd kinyitod, és elolvasod az üzenetedet. Így működik a dolog. A medve fején színes papírcsákó.

Minden hónap első napján odamegyek ehhez az automatához. Nem tudom, mi lenne velem, ha nem tenném, mivel mindig megteszem. Talán fel sem tűnne, ha egyszer mégsem. Igazából nincs is értelme az efféle ostoba kérdéseknek. Csak ötven centbe kerül, és csupán akkor nyitom ki a tojást és dobom ki a műanyag gömböt, miután hazaértem. Az üzenetet pedig kitűzöm a falújságra az előző havi alá; a rituálé a következő hónapban megismétlődik. A tizenkettedik hónapban járunk. December elseje van. Már elolvastam a mai üzenetemet. Nem mondhatnám, hogy tetszett.

De előbb hadd osszam meg mindenkivel az előző tizenegy havit:

Január: Azt mondja a medve, tegyél félre egy kis pénzt!

Február: Azt mondja a medve, ma szerencsés napod lesz!

Március: Azt mondja a medve, a türelem a legjobb döntés!

Április: Azt mondja a medve, menj ki játszani egy kicsit!

Május: Azt mondja a medve, a barátok a legjobb orvosság!

Június: Azt mondja a medve, kövesd az álmaidat!

Július: Azt mondja a medve, aludj rá egyet!

Augusztus: Azt mondja a medve, légy őszinte!

Szeptember: Azt mondja a medve, lassíts egy kicsit, és nézegesd a felhőket!

Október: Azt mondja a medve, mindig csatold be a biztonsági övet!

November: Azt mondja a medve, a jószívű emberek a legjobb emberek!

Üres fecsegés mind. Közhelyes tanácsok; az írójuk láthatóan arra számított, hogy kisgyerekek olvassák majd, és erkölcsi támogatásként értékelik a papírcetlikre rótt, alamizsna jelleggel osztogatott bölcsességeket. Ám én *épp ezért* szeretem ezeket. Kicsit olyanok, mint egyfajta meleg, szülői jó tanács. Egy olyan világban, amely magasról tesz rám. De itt van nekem ez a gép-medve meg a papírra vetett szavai, amelyek hazajönnek velem, hogy felkerüljenek a faliújságomra.

Tulajdonképpen nincsenek barátaim. Családom sincs. Esténként a Trina's Grill étteremben mosogatok, és egy olcsó lakást bérelek, amelyet még így sem engedhetnék meg magamnak. Ha kimozdulok, annyi vécépapírt csenek el a nyilvános mellékhelyiségekből, amennyit csak tudok; még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy gondosan le kell tekergetnem, majd ismét feltekernem, és betennem a táskámba.

A medve az egyetlen, aki olyasmit mond nekem, amit érdemes meghallgatnom. Ez a medve az egyetlen, aki azt mondja, inkább ne öljem meg magam.

December van, én meg itt ülök a konyhaasztalnál a faliújság alatt az apró garzonlakásomban. A szomszédaim épp egymással üvöltöznek, a látszólag végtelen mennyiségű kuttyájuk pedig erre rémült ugatásba kezd. A grillsajt lassan kihűl előttem a tányéron.

December: Azt mondja a medve, megélhetési forrásaink elapadnak. Nem lesz elegendő étel és víz. Így pedig szenvedések közepette fogunk meghalni.

De miért mondja ezt a medve? Ki szórakozik velem? Ezt az üzenetet nem akarom kitűzni a faliújságra. Épp a szendvicsemet eszem, és próbálok nem sírni.

Visszasétálok a plázába: lesütött szemmel slisszanok el a Trina mellett, mert nem akarom, hogy meglássanak, és visszamegyek a medvés automatához. Bedobok két negyeddollárost. Legszívesebben azonnal kinyitnám a tojást, kiváltképp, hogy ezzel már önmagában áthágtam saját szabályaimat. Esetleg vehetnék még egyet... De hát ez a szerencséről szól. Nem teheted meg, hogy addig próbálkozol, amíg az nem jön ki, amit szeretnél; ez egyszerűen nem helyes. Csak bámulom azokat az apró fényeket a medve mögött, amint kigyulladnak, a maci szőrös karjaival zsonglőrködni kezd, a hangszóró apró lyukaiból pedig hangos zene árad. A medve elejti a labdákat, és egy kék műanyag tojás pottyán le élem jutalomképpen.

Kilépek a plázából, és hazafelé veszem az irányt. Amint az italdiszkonthoz érek, bemegyek, és veszek egy hatos karton sört. A kinti hideg égeti az arcomat, a karton fülét szorító kezem pedig elzsibbad, ahogyan hazafelé cammogok. A másik kezem a kabátzsebemben, a műanyag tojáson pihen. Kábé másfél kilométernyi séta vár rám. Általában ez nem jelent nagy gondot, de ma elég hideg van, a járda pedig jégfoltoktól síkos. A csizmám néha elvezíti a kapcsolatot a talajjal; megcsúszom, de nem esem el. Újra és újra. Vajon harminckét évesen elég fiatal vagyok még ahhoz, hogy ne törjön el semmim, ha eltanyáznék?

A lakópark, ahol élek, régebben panzió volt, de aztán a hetvenes években a kétemeletes társasházban stúdiólakásokat alakítottak ki. Amint belépek, máris leülök az asztalhoz, és kiveszem a tojást a zsebemből, még mielőtt kicipzáránám a kabátomat. A helyes kis átlátszó, kék tojást bámulom, a közepén végigfutó hegesztéssel. A műanyag héj a legkisebb erőhatásra kettéugrik, és az összehajtogatott papírcetli az asztalra hullik. Ismerős papír, és a piros tintával írt szöveget is látom kikandikálni a hajtás mögül. Szétnyitom a cetlit.

Azt mondja a medve, nincs isten, aki megbocsátana neked. Bölcs döntést hozz!

Felhívom Dant, szívesen átjön. Még sosem találkoztunk így; egyébként ő is a Trinában mosogat. Amint belép, és a mellem-

re pillant, rájövök, hogy szerinte ez most biztosan egy randi, vagy ami még rosszabb, felhívás egy kósza numerára. A szemébe lógó szőke, zsíros tincse a sült krumplit juttatja eszembe.

– Jól néz ki a hajad – mondja. – Még sosem láttam leengedve. Tudod, a hajháló miatt.

– Igen – felelem, és máris bánom, hogy egyáltalán felhív-
tam. – Dan, ez most nem egy randi vagy ilyesmi, csak... Tör-
tént egy fura dolog, és el akartam mondani valakinek; pszí-
chológusra valószínűleg nem telne, te pedig egész rendes
embernek látszol.

– Aha – feleli.

A szeme aprónak tűnik a szemüvege mögött, ezért valahogy
nehezebb olvasnom belőle. A szemöldöke viszont nem rándul
fura pózba, ebben az érzelmi stabilitás jelét látom.

– Tudod, van az a medvés automata a Trinánál; kint, de még
a plázában.

– Az a jóslós cucc?

– Igen – felelem. – Erről szeretnék beszélni veled. Sört?

– Jöhet – mondja Dan.

Kinyitom a hűtőt, és átnyújtok neki egy doboz olcsó sört. Némi
megvetéssel tekint rá.

– Nincs itthon semmilyen különlegesebb sör vagy kézműves
vagy ilyesmi. Érd be ezzel.

Megvakarom ekcémás szemhéjamat. Dan nagyot húz a sörből,
majd böffent egyet. Elmesélem neki a medvés automatát. Meg-
mutatom a faliújságomat, majd a kelletlenül fogadott decemberi
üzeneteket, amelyek még mindig az asztalon hevernek. Dan elol-
vassa az utolsót, majd úgy elkezd rázni a nevetés, hogy elereszt
egy galambot, és még csak elnézést sem kér érte. Hirtelen arra
eszmélek, hogy már a mosdóban van, nyitott ajtónál hugyozik,
és onnan kiabál ki nekem.

– Szóval pár kölyök megbuherálta a gépedet? *Amúgy is* kár
azért az ötven centért. Mehetne az a pénz inkább a „pocsék sörre
gyűjtők” számládra.

– De nekem muszáj, hogy biztató üzeneteket adjon – felelem; a hangom kissé megremeg, valahol a harag és a szomorúság között ingadozva.

– A többi is elég nagy hülyeség egyébként – válaszolja, miközben visszaül az asztalhoz. – Miért nem hívod fel a barátodat, fekszel le vele, mész el valami helyre a barátnőiddel táncolni vagy ilyesmi?

– Nincsenek barátnőim, és barátom sincs.

Dan kissé magához tér, és a kezével másik irányba fésüli a haját, így most egy kicsit úgy néz ki, mint egy oroszlán.

– Jól áll a lila – próbálkozik meg egy bókkal.

Lila kapucnis pulcsi van rajtam. Megint a mellemet bámulja. Nem vagyok meggyőződve róla, hogy valaha bármi is jól állt nekem, így érdektelenségem ellenére egészen jólesik ezt hallanom.

– Muszáj, hogy a medve biztató üzeneteket adjon. Bárki művelte is ezt, tönkreteszi vele az életemet. Hát nem érted?

Sírva fakadok, és megkönnyebbülésemre Dan nem próbál meg hozzám érni. Felsőhajt, a szemöldöke pedig felveszi a „szomorú szemöldök” alakját.

– Miért kell neked egy játék ahhoz, hogy ilyeneket hallj? Miért nincsenek barátaid?

Némi megvetéssel a szemében néz végig a lakásomon. Nem sok bútorom van, Dannek pedig láthatóan feltűnik, hogy az otthonom a személyes jelleget is erősen nélkülözi.

– Esetleg vehetnél egy aranyhalat, vagy valami – mondja. – Talán az segít.

Ezután viszont érzem, hogy megint megtörténik. Az, ami mindig. Mintha bezárulnék, vagy ilyesmi. Már bánom, hogy elmondtam Dannek. Ráébredek, hogy így már van valaki, aki tud rólam valamit. Valaki, akinek meséltem a jóslós automatáról, és ezzel még inkább tönkretettem az egészséget. Nem akarok közelebb kerülni Danhez. Nem akarom, hogy ismerjen. Mostanra akkorára nőtt, hogy már a lakásomnál is nagyobbnak tűnik. Olyan, mint valami orrfacsaró bűz, amelytől csak ezernyi füstölő lélegzetével tudok majd megszabadulni. Nem akarom ezt az egészséget.

– Kérlek, menj el! – szólalok meg.

Látom, hogy megbántódott, és hogy válaszol valamit, de olyan hangosan cseng a fülem, hogy nem hallom. Továbbra is azt kiabálom, „menj el, menj el, menj el!”, mire végül eleget tesz a kérésnek.

Egymás után megérintem az összes papírcetlit, és hangosan felolvasom az üzeneteket, a decemberi kivételével. Amikor végre lenyugszom, felveszem a csizmámat, a kabátomat, a sapkámat és a sálamat. Még odaérhetek a plázába zárás előtt. Felmarkolom a kupacnyi negyeddollárost, amelyet a mosodára tettem félre. Annyi tojást nyitok ki, amennyit csak kell, de muszáj, hogy az egyikben legyen valami jó. Muszáj kapnom valami biztató üzenetet, különben nem élem túl ezt a decembert...

Kilépek a csípős hidegbe, és annyira, de annyira súlyosnak érzem a lábam.

SARAH SORENSEN amerikai író, 2009 óta több mint negyven írása jelent meg különböző folyóiratok, mint az *Another Chicago Magazine*, az *5x5* vagy a *Timber Journal* hasábjain. A Központi Michigani Egyetemen tanult angol irodalmat, jelenleg pedig könyvtár- és információtudományt hallgat a Wayne Állami Egyetemen.